

Puistoruokailun järjestäminen vuonna 2024

Hyvinvointilautakunta 14.11.2023 § 235
875/02.07.01.01/2023

Puistoruokailu 2022

Lapsi- ja perheasiainneuvosto esitti keväällä 2022 hyvinvointilautakunnalle seuraavaa:

”Lapsi- ja perheasiainneuvosto esittää puistoruokailun kokeilua kesällä 2022, siten että 6.6., 13.6. ja 20.6. klo 11-12 järjestetään maksuton lapsille ja nuorille tarkoitettu ruokailu Myllylän koulun pihalla.

Puistoruokailun järjestämisestä on mm. Järvenpäässä ja Tuusulassa pitkät perinteet. Puistoruokailua on pidetty kesäajan palvelu, joka rytmittää kesällä kotona olevien lasten ja nuorten päivää sekä helpottaa töissä käyvien vanhempien arkea. Puistoruokailun on todettu lisäävän myös yhteisöllisyyttä. Mäntsälässä ei ole aikaisemmin järjestett puistoruokailua.

Ruoka tulee Myllytontun päiväkodin ruokakuljetuksen mukana ja koulujen vanhempainyhdistykset järjestävät ruoan jakelun. Jakajilla tulee olla omat käsineet, käsidesit ja käsipaperit mukana. Yksittäiset ruokanjakelut eivät edellytä hygieniapassia, mutta jakajilla hygieniapassi on eduksi. Ruoanjakelussa noudatetaan hygieniamääräyksiä.

Kustannukset puistoruokailun järjestämisestä 50:lle ovat noin 70-105 euroa/kerta, riippuen mitä ruokaa on tarjolla + kuljetuskustannukset 10 euroa/kerta.

Puistoruokailuun ei tarvitse ilmoittautua erikseen. Ruokailua varten ruokailijoiden tulee ottaa mukaan omat ruokailuvälieet (aterimet, lautanen) ja juomapullo.

Puistoruokailukokeilista saatujen kokemusten ja palautteen perusteella arvioidaan puistoruokailun jatkamista seuraavina kesinä. Mikäli kokeilun jälkeen puistoruokailua halutaan jatkaa tai laajentaa, tulee sen kustannuksista sopia talousarviovalmistelussa.”

Hyvinvointilautakunta päätti kokouksessaan 10.5.2022 § 42 toteuttaa puistoruokailun toteutetaan 6.6., 13.6. ja 20.6.2022 klo 11-12 Myllymäen koulun pihalla.

Puistoruokailu 2023

Hyvinvointilautakunta käsitteli puistoruokailua vuodelle 2023 kokouksessaan 13.9.2023 § 58 seuraavasti:

”Puistoruokailukokeilua toteutettiin kesällä 2022 Myllymäen koulun pihalla hyvinvointilautakunnan 11.5.2022 kokouksessa päätetyn mukaisesti. Palaute puistoruokailusta on ollut hyvää ja ruokailemassa kävi keskimäärin noin 70 lasta ja nuorta viikoittain.

Elokuun 2022 aikana peruskoululaisten huoltajille toteutettiin sähköinen kysely puistoruokailun tiheydestä sekä toivotusta kestosta. Vastauksia saatiin yhteensä 55. Yli puolet (53 %) vastaajista toivoi, että puistoruokailua toteutettaisiin joka arkipäivä. Reilu kolmannes (38 %) toivoi, että puistoruokailua toteutettaisiin joka toinen arkipäivä.

toivoi, että puistoruokailua toteutettaisiin 2-3 kertaa viikossa ja 8 % toivoi puistoruokailun toteuttamista kerran viikossa.

Huoltajilta kysyttiin myös, mitkä viikot puistoruokailua olisi kesällä hyvä toteuttaa. Lähes kaikki vastaajat (84 %) toivoivat, että puistoruokailua toteutettaisiin kaikkina viikkoina (viikot 23-23 ma-pe ja viikolla 25 ma-to). Seuraavaksi eniten kannatusta sai puistoruokailun toteuttaminen vain viikoilla 23 tai 24.

Huoltajat saivat jättää kyselyyn myös avointa palautetta. Noin puolet palautteen jättäneistä huoltajista (n=30) koki puistoruokailun olevan liian kaukana asuinpaikastaan ja toivoi ruokailun järjestämistä myös sivukylillä. Palautteessa toivottiin lisäksi erityisruokavalioiden huomioimista, ruokailuajan myöhäistämistä sekä tekemistä puistoruokailun yhteyteen. Ruokailusta toivottiin viestittävän selkeästi. Yksittäisiä toiveita esitettiin myös ylijääneen ruuan myymisestä sekä sisäruokailusta.

Hyvinvointipalvelut on käyneet palautekyselyssä esille nousevat toiveet läpi kunnan ateriapalvelujen kanssa. Mäntsälän laajan pinta-alan ja henkilöstöressurssien vuoksi puistoruokailua ei pystytä toteuttamaan useissa jakelupisteissä kesällä 2023. Tarjoamalla ruokailumahdollisuus kesällä 2023 yhdessä jakelupisteessä, pyritään varmistamaan, että kaikille halukkaille riittää ruoka ja hävikkiä ei synny. Puistoruokailussa tarjottavan ruuan tullessa päiväkodin ruokalähteyksen yhteydessä, ei ruokailuajankohtaa voida hygieniasyistä siirtää myöhemmäksi, sillä lämpimänä tarjottava ruoka on pidettävä lämpimänä (yli +60 °C). Tämän vuoksi myöskään mahdollisesti ylijäänyttä ruokaa ei voida myydä eteenpäin.

Puistoruokailun yhteyteen on suunnitteilla ohjattua toimintaa lapsille ja nuorille, myös puistoruokailusta viestintään kiinnitetään huomiota.

Talousarvioon vuodelle 2023 on varattu rahaa niin, että puistoruokailu voidaan toteuttaa ensi kesänä Myllymäen koulun pihalla kolmen viikon ajan yhteensä 14 päivänä.”

Hyvinvointilautakunta päätti jatkaa puistoruokailua Myllymäen koulun pihalla kesällä 2023 viikoilla 23-24 (ma-pe) ja viikolla 25 (ma-to). Ruoka tulee päiväkodin ruokalähteyksen yhteydessä ja ruoan jakelu tapahtuu erikseen sovittavan tahon/tahojen toimesta.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto on 16.8.2023 § 36 kokouksessaan antanut seuraavan lausunnon liittyen puistoruokailuun 2023: ”Puistoruokailun esitteeseen ehdotetaan rajattavan kotona olevien huoltajien lapset pois, tämä ei lapsi- ja perheasiainneuvoston mielestä ole aiheellista. Puistoruokailu on tarkoitettu kaikille mäntsäläläisille lapsille ja nuorille. Lapsilta ja nuorilta saatiin palautetta joidenkin ohjaajien toiminnasta ja lasten kohtaamisesta. Varmistetaan jatkossa, että ohjaajilla on motivaatio ja innostus toiminnan ohjaamiseen. Esitteessä voisi mainita päivän toiminnat. Kasvisruokavaihtoehtoa toivotaan ruokalistalle seuraavana kesänä esim. kasvissosekeitto, kasviskiusaus. Lapsi- ja perheasiainneuvosto nostaa esille, että puistoruokailua tarvitaan ja se tuo hyvän lisän Mäntsälän lapsi- ja nuorisopalveluihin kesällä.”

Puistoruokailu 2024

Hyvinvointipalvelut keräsi syyskuussa palautetta tämän vuoden puistoruokailusta sekä tapahtuman järjestäjiltä että puistoruokailuun osallistuneiden lasten huoltajilta. Kyselyyn vastasi myös huoltajia, joiden

lapsi ei osallistunut tapahtumaan. Sekä järjestäjiltä että huoltajilta saadun palautteen perusteella puistoruokailua on kannattava järjestää myös vuonna 2024.

Puistoruokailu sai hyvää palautetta ja kiitosta niin ruuasta, ohjelmasta ja puistoruokailun tärkeydestä ja merkityksestä lapsille ja perheille. Eniten lapsia osallistui puistoruokailuun kesäkuun kahtena ensinnäisenä viikkona. Useimmiten lapset osallistuvat tapahtumaan 1-2 kertaa viikon aikana, mutta monet osallistuivat myös 3-4 kertaa. Kriittistä palautetta ja kehitysehdotuksia annettiin muun muassa ruuan riittävydestä, kasvisruokavaihtoehdon puuttumisesta, tiedottamisesta ja puistoruokailun sijainnista. Puistoruokailua toivottiin järjestettäväksi myös sivukylille sekä Myllymäen koulun sijaan Enhroosin tai Kirkonkylän koululle. Järjestäjät toivoivat ohjelmaan pop up -pisteiden tilalle ohjattuja tuokioita, jota järjestettäisiin jatkossa vain ennen ruokailua, sillä ruokailun alettua vain harva lapsi osallistui ohjattuun toimintaan.

Myllymäen koulu on valikoitunut puistoruokailun paikaksi, kun se on samassa pihapiirissä päiväkodin kanssa ja ruoankuljetus tapahtuu yhteiskuljetuksena. Avoimen ruokailun järjestäminen monessa eri pisteessä sitoo resurssia ja ruoan menekin arviointi on haasteellista. Kasvisruokavaihtoehdon ottamisesta ruokalistalle neuvotellaan ruokahuollosta vastaavan palvelupäällikön kanssa.

Saadun palautteen perusteella puistoruokailusta tiedottamista monikanavaisesti lisätään, ja ruokalista sekä ohjelma julkaistaan kokonaisuudessaan toukokuun lopussa.

Valmistelija	Hyvinvointipäällikkö Vuokko Leirimaa, sähköposti vuokko.leirimaa(@)mantsala.fi, hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Jasmin Airinen, sähköposti jasmin.airinen@mantsala.fi
Esittelijä	Hyvinvointipäällikkö Leirimaa Vuokko
Päätösehdotus	Puistoruokailu järjestetään kesällä 2024 viikoilla 23-24 maanantaista perjantaihin Myllymäen koulun pihalla. Ruoka tulee päiväkodin ruokalähetyksen yhteydessä ja ruoan jakelu tapahtuu erikseen sovittavan tahon/tahojen toimesta.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti hyväksyä päätösehdotuksen mukaisesti.